

TÓTH JUDIT

A vidéki reformkörök működése a megyei pártiratok tükrében

A reformkörök a Magyar Szocialista Munkáspárton (MSZMP), vagyis az állampárton belüli ellenzéki szerepkört töltötték be, szándékuk alapvetően a pártállami múlttal szakítva egy modern szocialista párt létrehozására irányult, amelynek a többpártrendszerre épülő politikai intézményrendszerbe beilleszkedve a szabad választásokon kell elnyernie az állampolgárok bizalmát. Ilyen reformkörök egyaránt alakultak a fővárosi és a megyei pártbizottságokon belül, ám míg a Budapesten működő reformkörök tevékenysége valamelyest már feldolgozott, addig igen kevés strukturált ismeretünk van az egyes megyékben működő reformkörökről. A témával eddig leginkább a reformkörök meghatározó politikusai foglalkoztak, így főként olyan munkák születtek, amelyek az ő tollukból származnak és elsősorban olyan korabeli dokumentumokra támaszkodnak, amelyek a sajtóban jelentek meg, továbbá visszatekintéseket, illetve évfordulós tanácskozások jegyzőkönyveit felhasználva írtak meg, adtak ki. Ezek készítésekor jószérivel teljesen mellőzték a rendszerváltás óta levéltárba került pártiratokat, azaz jelenleg feltáratlan, hogy hol, mely levéltárakban, milyen jellegű és terjedelmű azoknak az iratoknak a mennyisége, amelyek a téma szempontjából releváns dokumentumként rendelkezésre állnak. Létezett-e egyáltalán reformkör minden megyében? Melyek voltak a legjelentősebbek? Mennyire volt fajsúlyos a szerepük az állampárton belül? Mennyire volt erős az érdekérvényesítő erejük? Milyen programokat, elképzeléseket fogalmaztak meg? És egyáltalán, kik is alkották a vidéki reformkörök tagságát? Milyen lenyomatot hagyott működésük a megyei pártiratokban? A fenti kérdésekre elsősorban a megyei pártiratokat számba véve, azok vizsgálatát középpontba állítva igyekszem válaszokat keresni.